

การกู้ชีพทารกแรกเกิด (NEONATAL CARDIOPULMONARY RESUSCITATION: NCPR) 7 TH EDITION

อาจารย์เวียงพิงค์ ทวีพูน

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

11 มกราคม 2565

วัตถุประสงค์

- ❖ สามารถอธิบายขั้นตอนการกู้ชีพทารกแรกเกิดได้
- ❖ สามารถอธิบายและปฏิบัติการดูแลทารกขั้นตอนเบื้องต้นได้ถูกต้อง
- ❖ สามารถอธิบายและปฏิบัติการช่วยหายใจด้วยแรงดันบวกได้ถูกต้อง
- ❖ สามารถอธิบายและปฏิบัติการกดหน้าอกได้ถูกต้อง
- ❖ สามารถอธิบายเกี่ยวกับการให้ยาและสารน้ำในขณะกู้ชีพทารกได้ถูกต้อง

ปัจจัยเสี่ยงที่สัมพันธ์กับการกู้ชีพทารกแรกเกิด

มหาวิทยาลัย
ราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ปัจจัยเสี่ยงก่อนคลอด	ปัจจัยเสี่ยงขณะคลอด
มารดาเป็น DM	การใช้เครื่องมือช่วยคลอด
ภาวะความดันโลหิตสูง	ทารกทำเกิน หรือทำผิดปกติ
การตกเลือด	คลอด preterm
การติดเชื้อในมารดา Ex. HIV, มาลาเรีย	Thick meconium
ถุงน้ำแตกก่อนคลอดนานมากกว่า 18 hr	ติดเชื้อในน้ำคร่ำ
ครรภ์แฝด	สายสะดือพันคอ
อื่นๆ	คลอดยาก ติดไหล่
	อื่นๆ

1. การคาดคะเนล่วงหน้าเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนคลอด (Anticipation of resuscitation need)

4 คำถามก่อนคลอด (Four pre-birth questions)

1. อายุครรภ์เท่าไร?
2. น้ำคร่ำใสหรือไม่?
3. มีทารกกี่คน?
4. มีปัจจัยเสี่ยงเพิ่มเติมหรือไม่?

2. บุคลากร (Personal)

ในการคลอดทุกครั้งจะต้องมีบุคลากรที่มีความชำนาญช่วยกู้ชีพทารกเบื้องต้น (initial steps) รวมถึง การช่วยหายใจด้วยแรงคั้นบวกได้อย่างถูกต้องอย่างน้อย 1 คน ซึ่งอาจเป็นแพทย์หรือพยาบาล และต้องมี บุคลากรที่สามารถปฏิบัติการกู้ชีพได้อย่างชำนาญ และสามารถตามได้ทันทีในกรณีฉุกเฉิน ในการคลอดที่มีความเสี่ยงสูงควรมีบุคลากรที่มีความชำนาญอย่างน้อย 2 คนในการดูแลทารก ในการ คลอดที่มีความเสี่ยงสูงมาก อาจต้องการบุคลากรที่มีความชำนาญมากกว่า 3-4 คนในการช่วยกู้ชีพ

การเตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือทารกแรกเกิด

3. อุปกรณ์สำหรับการกู้ชีพทารกแรกเกิด (Equipment

❑ อุปกรณ์ให้ความอบอุ่น : Radiant warmer >> Preheated warmer ฝ้ายอุ่นสำหรับรับเด็ก หมวก

❑ อุปกรณ์การช่วยหายใจและออกซิเจน

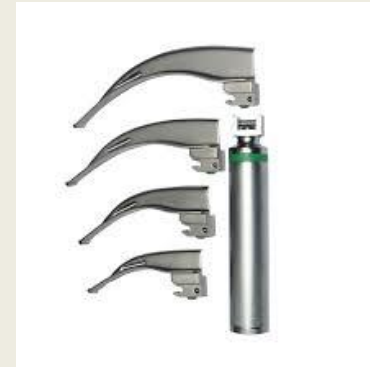
- ลูกสูบยางแดง (bulb syringe), เครื่อง suction

- Flowmeter, Oxygenblender รวมถึงอุปกรณ์สำหรับการให้ free flow oxygen, self-inflating bag with oxygen reservoir

- Pulseoximetry, EKG leads และ EKG monitor, Stethoscope

- NG tube ขนาด 8F - กระบอกฉีดยา

- laryngoscope พร้อม blade, ETT, หน้ากากครอบกล่องเสียง (เบอร์ 1)

- พลาสเตอร์

การเตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือนทารกแรกเกิด

3. อุปกรณ์สำหรับการกู้ชีพทารกแรกเกิด (Equipment

□ อุปกรณ์การให้ยา

- ยา epinephrine ความเข้มข้น 1:10,000 (0.1 มก/มล)
- Normal saline

- อุปกรณ์สำหรับใส่สายสวนหลอดเลือดดำของสะดือ (umbilical catheter set)

- เข็ม

- กระบอกฉีดยา

ขั้นตอนการกู้ชีพทารกแรกเกิด

ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การประเมินเบื้องต้น

(Initial Assessment)

2. ดูเส้นทางเดินหายใจ (airway: A)

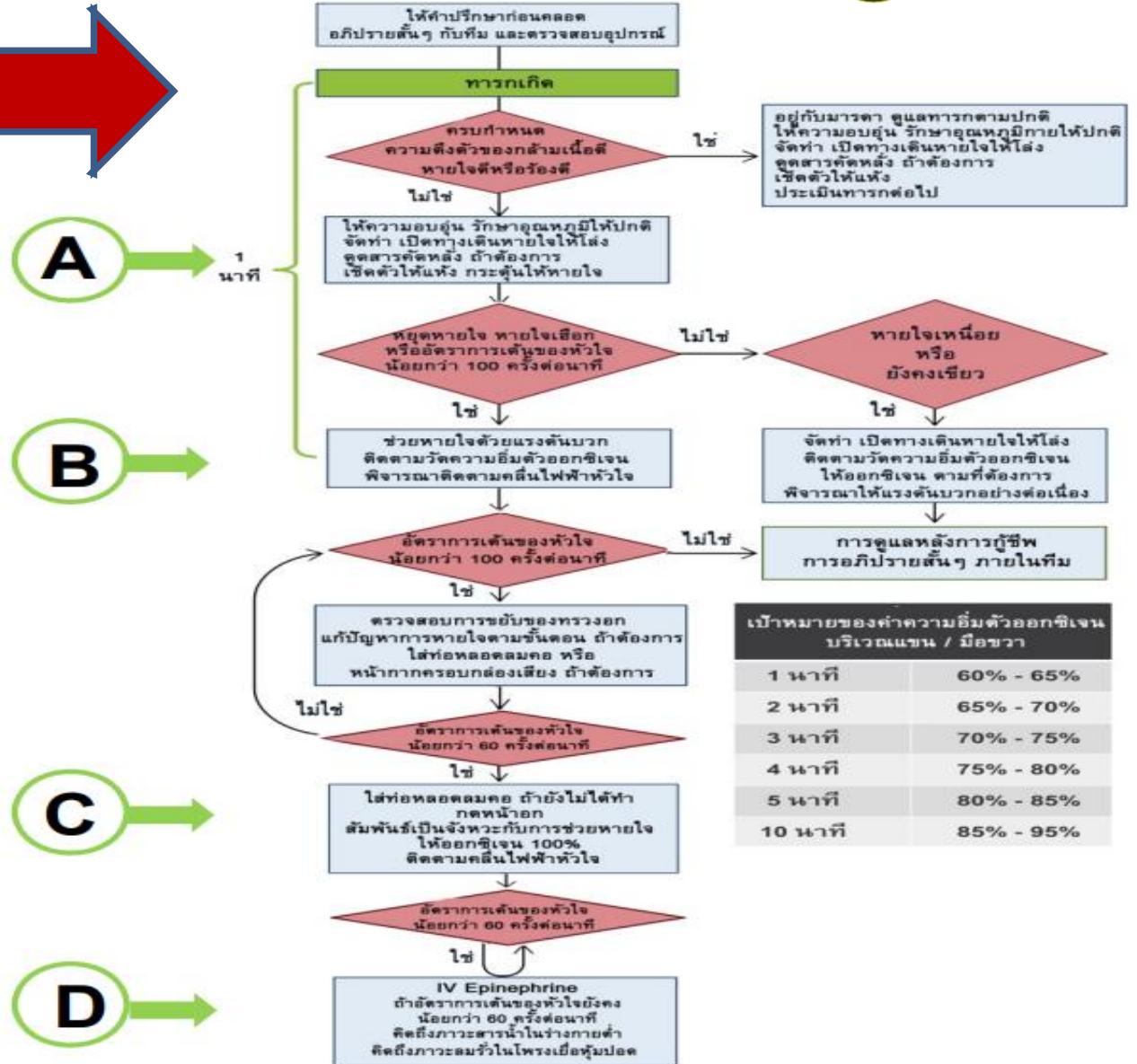
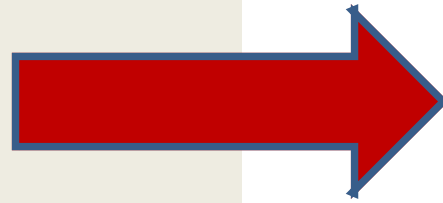
3. ดูผลการหายใจ (Breathing: B)

4. ดูระบบไหลเวียนเลือด

(Circulation: C)

5. ดูแต่ให้ยาและสารน้ำ (Drug: D)

ขั้นตอนที่สำคัญที่สุดและมีประสิทธิภาพในการกู้ชีพของทารกแรกเกิด คือ การช่วยหายใจ

เป้าหมายของค่าความอิ่มตัวออกซิเจน บริเวณแขน / มือขวา	
1 นาที	60% - 65%
2 นาที	65% - 70%
3 นาที	70% - 75%
4 นาที	75% - 80%
5 นาที	80% - 85%
10 นาที	85% - 95%

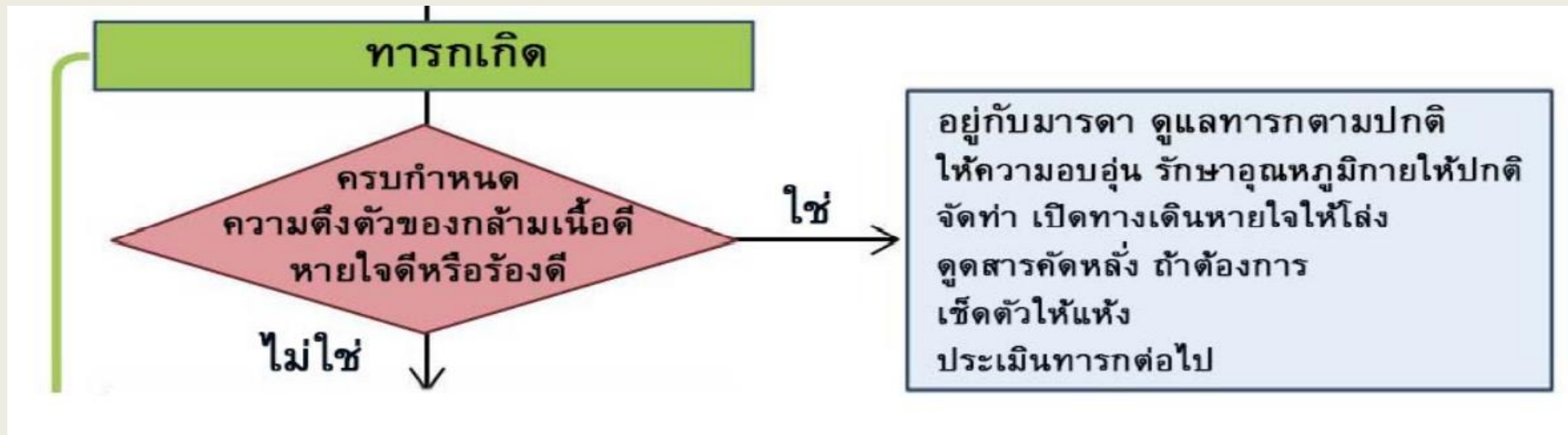
การประเมินเบื้องต้น (Initial Assessment)

ทันทีที่ทารกเกิดให้ประเมินดังนี้

3 คำถามสำคัญ

1. อายุครรภ์ครบกำหนดหรือไม่?
2. ความตึงตัวของกล้ามเนื้อดีหรือไม่
3. ทารกหายใจหรือร้องหรือไม่

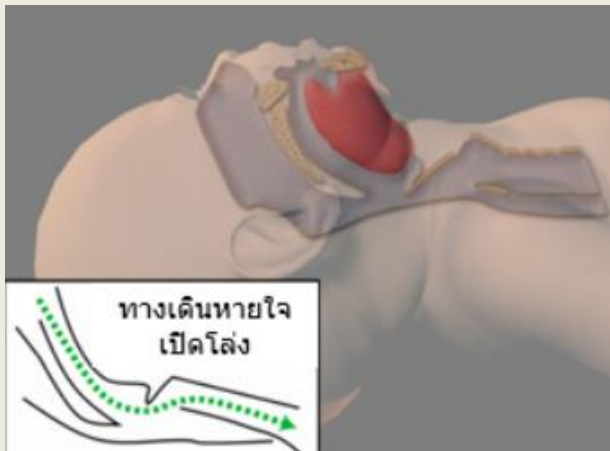
ขั้นตอนดูแลเบื้องต้น (initial steps) : Airway (A)

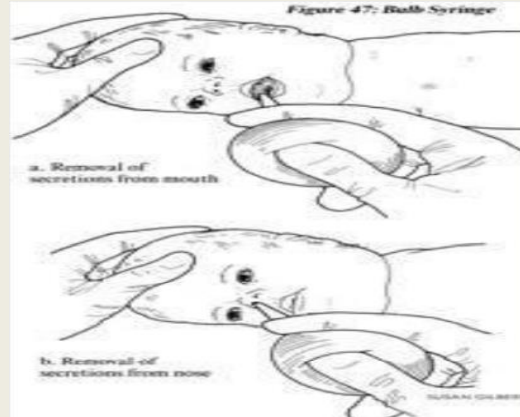
1. ให้ความอบอุ่น

2. จัดท่านอนหงายแหงนคอเล็กน้อย ในท่า “sniffing position”

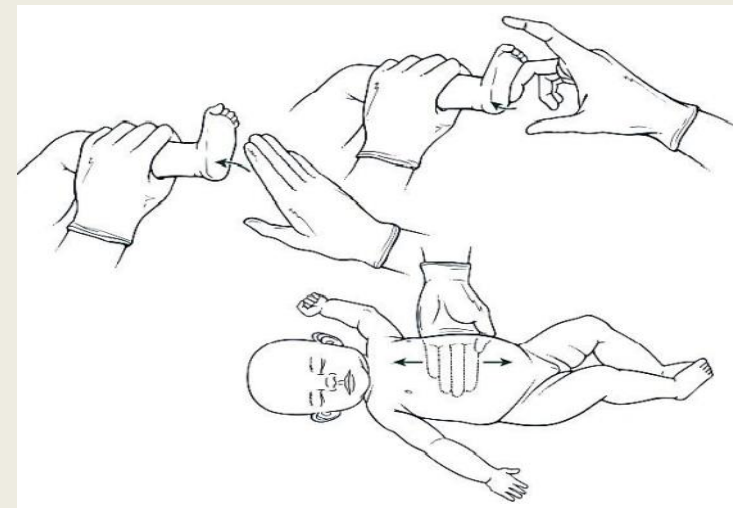

3. ดูดสารคัดหลั่งเมื่อจำเป็น : ดูดในปากก่อนจมูก หรือ M ก่อน N

4. เช็ดตัวให้แห้ง

5. กระตุ้นให้หายใจ: ตีฝ่าเท้า ลูบหลัง

การประเมินการสนองตอบของทารก

1. ประเมินการหายใจ : ทารกหายใจหรือร้องดังหรือไม่

* ถ้าทารกไม่หายใจหรือหายใจเฮือก ให้ช่วยหายใจด้วยแรงดันบวก (PPV) *

2. ประเมินอัตราการเต้นของหัวใจ : HR > 100 bpm หรือไม่

- ฟังบริเวณทรวงอกด้านซ้ายด้วย stethoscope
- นับ HR นาน 6 วินาที x10
- ใช้เครื่อง pulse oximeter หรือเครื่องติดตามคลื่นไฟฟ้าหัวใจ(ถ้ามี)

ถ้า HR < 100 bpm ให้ PPV ทันที

ถ้า HR > 100 bpm ดูแลให้ออกซิเจนตามอาการ เช่น free flow oxygen, NCPAP

Free-Flow Oxygen

ให้ทางด้านหางของ
อุปกรณ์เก็บกักลม
แบบเปิดของ self-
inflating bag

ใช้สายให้ออกซิเจน
ใช้ flow-inflating
bag และหน้ากาก

การช่วยหายใจด้วยแรงดันบวก (Positive Pressure Ventilation:PPV)

มหาวิทยาลัย
ราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ข้อบ่งชี้ :

- ไม่หายใจ หรือ หายใจเฮือก
- HR < 100 bpm
- O2 sat ต่ำกว่าเป้าหมาย แม้จะได้ให้ free flow oxygen หรือ NCPAP แล้ว

ขอความช่วยเหลือทันทีเมื่ออยู่ลำพัง

อุปกรณ์:

- Self inflating bag ตั้ง pop off valve ที่ 30-40 ซม.น้ำ
- Mask
- Oxygen : ทารก GA $\geq$ 35 wks เริ่ม PPV ที่ O2 = 21%
GA < 35 wks เริ่ม PPV ที่ O2 = 21-30%

การช่วยหายใจด้วยแรงดันบวก (Positive Pressure Ventilation:PPV)

มหาวิทยาลัย
ราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

วิธีการช่วยหายใจ

- จังหวะการช่วยหายใจ: บีบ-2-3-บีบ-2-3-บีบ-2-3 .....
- อัตราการช่วยหายใจ : 40-60 bpm

ตัวชี้วัดที่ดีที่สุดของ
การ PPV คือ การ
เพิ่มขึ้นของ HR

การประเมินหลังช่วยหายใจ

- ครั้งแรก หลัง PPV 15 วินาที : HR เพิ่มขึ้น?, chest move?

*HR เพิ่มขึ้น > PPV ต่ออีก 15 วินาที จนครบ 30 วินาที และประเมินครั้งที่ 2

*HR ไม่เพิ่มขึ้น แต่ chest move > PPV ต่ออีก 15 วินาที จนครบ 30 วินาที และประเมินครั้งที่ 2

*HR ไม่เพิ่มขึ้น และ chest ไม่ move > ทำ “MR SOPA” แล้ว PPV ต่อจนกว่า chest จะ move นาน 30 วินาที แล้วประเมินครั้งที่ 2

การช่วยหายใจให้ดีขึ้น “MR SOPA”

มี 6 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนการแก้ไข		การปฏิบัติ
M	Mask adjustment	ปรับวางครอบหน้ากากใหม่ พิจารณาใช้เทคนิค 2 มือ
R	Reposition airway	จัดท่าศีรษะตรงหรือแหงนคอเล็กน้อย
ทำการช่วยหายใจและประเมินการขยับของทรวงอก		
S	Suction mouth and nose	ดูดสารคัดหลั่งโดยใช้ลูกยาง/สายดูด
O	Open mouth	เปิดปากทารกและเชยคางขึ้น
ทำการช่วยหายใจและประเมินการขยับของทรวงอก		
P	Pressure increase	เพิ่มแรงดันครั้งละ 5-10 ซม.น้ำ, สูงสุดไม่เกิน 40 ซม.น้ำ
ทำการช่วยหายใจและประเมินการขยับของทรวงอก		
A	Alternative airway	ใส่ท่อหลอดลมคอหรือหน้ากากครอบกล่องเสียง

การประเมิน HR ครั้งที่ 2 หลัง PPV

ประเมินหลัง PPV จน chest move นาน 30 วินาที

HR $\geq$ 100 bpm : - ค่อยๆลดการ PPV, on CPAP

- ติดตามอาการและ ความอึดตัวของ O2

HR 60-99 bpm : -ช่วย PPV ต่อ 40-60 bpm

-ปรับความเข้มข้นของ O2

- ประเมินซ้ำเทคนิคการช่วยหายใจ

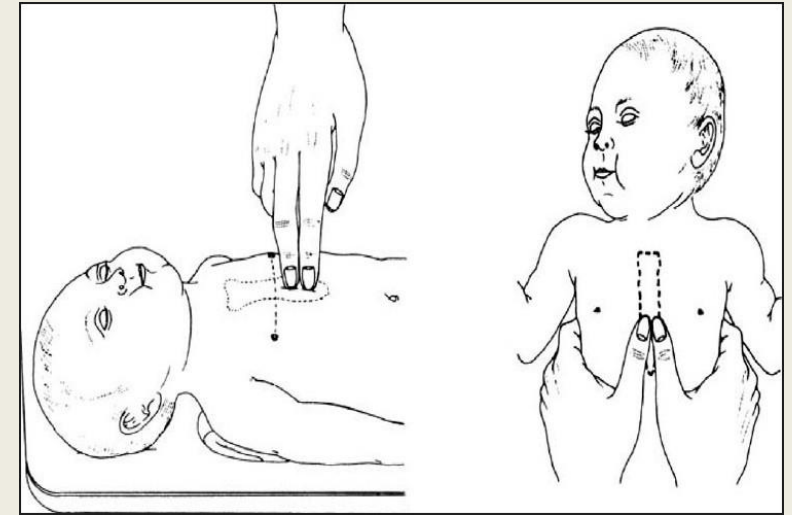
- พิจารณาใส่ ETT

- ฟังเสียงหายใจ เฝ้าระวังภาวะลมรั่วช่องเยื่อหุ้มปอด

- ติดตาม HR และ chest move

HR < 60 bpm : - on ETT และ PPV ต่ออีก 30 วินาที เพิ่มความเข้มข้นของ O2=100%

- เริ่ม กดหน้าอกร่วมกับการ PPV

การใส่ท่อหลอดลม(ETT)

ข้อบ่งชี้: เมื่อได้รับการช่วยหายใจอย่างมีประสิทธิภาพแล้วแต่อาการไม่ดีขึ้น

ขนาดท่อหลอดลมที่เหมาะสม

น้ำหนักแรกเกิด (กรัม)	อายุครรภ์ (สัปดาห์)	ขนาดท่อหลอดลมคอ (เส้นผ่านศูนย์กลางภายใน)
น้อยกว่า 1,000	น้อยกว่า 28	2.5
1,000-2,000	28-34	3.0
มากกว่า 2,000	มากกว่า 34	3.5

อุปกรณ์

ตำแหน่งความลึกของท่อหลอดลม

อายุครรภ์ (สัปดาห์)	ความลึกของท่อหลอดลมคอ ที่ตำแหน่งริมฝีปาก (ซม.)	น้ำหนักทารก (กรัม)
23-24	5.5	500-600
25-26	6.0	700-800
27-29	6.5	900-1,000
30-32	7.0	1,100-1,400
33-34	7.5	1,500-1,800
35-37	8.0	1,900-2,400
38-40	8.5	2,500-3,100
41-43	9.0	3,200-4,200

ความลึกของ ETT= วัดจากผนังกลางจมูกถึงตั้งหน้ารูหู + 1 Cm

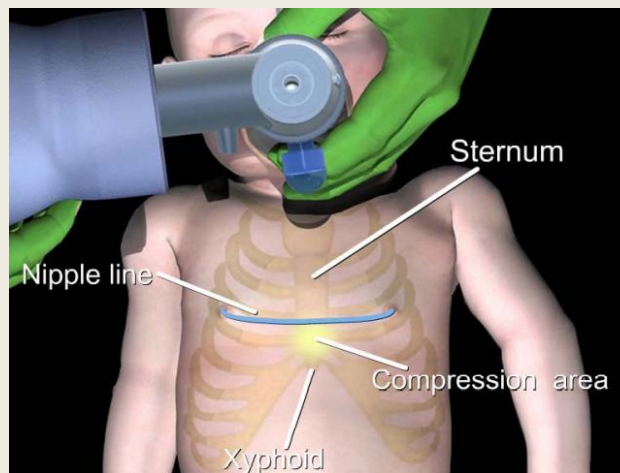
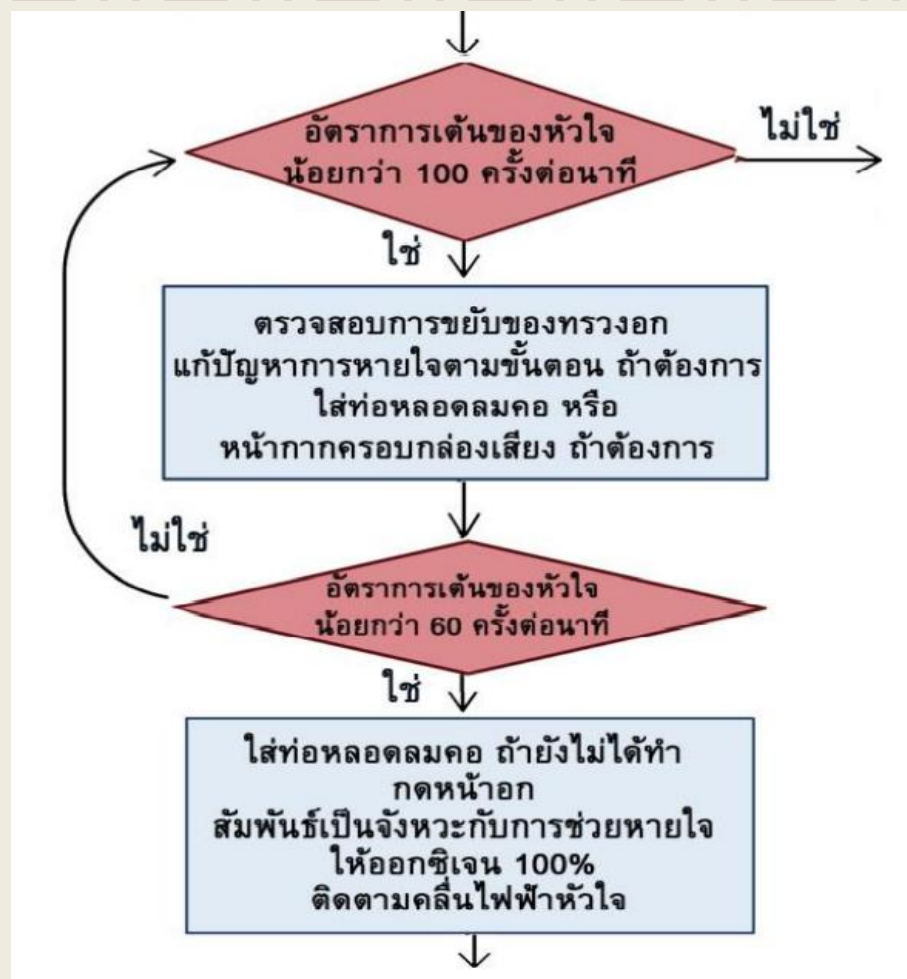
ใช้เวลาในการใส่ ETT ไม่เกิน 30 วินาที

ดูระบบไหลเวียนเลือด (Circulation: C)

- ข้อบ่งชี้: - HR < 60 bpm หลังได้รับการช่วยหายใจอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว 30 วินาที
- ควรได้รับการใส่ ETT หน้ากากครอบกล่องเสียงแล้ว

ตำแหน่งการกดหน้าอกและการวางมือ

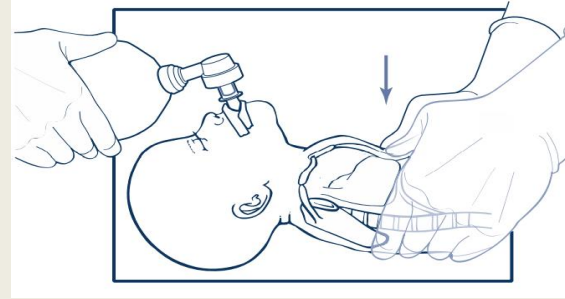
- วางนิ้วหัวแม่มือทั้ง2ข้าง ลงบน sternum เหนือ xiphoid และใต้ราวนม
- นิ้วมือที่เหลือ โอบรอบลำตัวทารก หนุนด้านหลัง
- ใช้นิ้วหัวแม่มือทั้ง2ข้าง กดหน้าอก

ดูแลระบบไหลเวียนเลือด (Circulation: C)

การกดหน้าอก (Chest compression)

- ห้าแม่มีอวางบนทรวงอกตลอดเวลา
- ความลึกในการกดหน้าอก = $1/3$ AP diameter of chest
- จังหวะในการกดหน้าอกสัมพันธ์เป็นจังหวะในการช่วยหายใจ = 1 และ 2 และ 3 และ บีบ
- ใช้เวลา 2 วินาทีในการกดหน้าอกแต่ละรอบ อัตราการกดหน้าอก : การช่วยหายใจ = 3:1
- อัตราการช่วยหายใจ 30 ครั้ง/นาที อัตราการกดหน้าอก 90 ครั้ง/นาที = 120 ครั้ง/นาที
- เมื่อเริ่มกดหน้าอก ต้องเพิ่มความเข้มข้นของ O₂ เป็น 100%

การประเมิน

จะประเมิน HR เมื่อกดหน้าอกครบ 60 วินาที

- ถ้า $HR \geq 60$ bpm : ให้หยุดกดหน้าอก แต่ยังคง PPV ต่อเนื่อง
- ถ้า $HR < 60$ bpm : ให้กดหน้าอกต่อ และดูแลให้ยา Epinephrine

ดูแลให้ยาและสารน้ำ(Drug: D)

มหาวิทยาลัย
ราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ยาที่ให้คือ ยา Epinephrine หรือ Adrenaline (1:10000)

ข้อบ่งชี้ในการให้ยา

- HR < 60 bpm หลัง Chest compression + PPV นาน 60 วินาที โดยใช้ความเข้มข้นออกซิเจน 100% แล้ว

วิธีการให้ยา

ความเข้มข้นของยา :	1:10,000
การบริหารยา :	ให้ทางหลอดเลือดดำหรือให้เข้าไขกระดูก
ขนาดยา :	0.1- 0.3 มล./กก. (0.5 – 1 มล./กก. ทางท่อหลอดลมคอ)
การเตรียมยา :	1:10,000 ในกระบอกฉีดยา ขนาด 1 มล.
อัตราการให้ยา :	ให้อย่างรวดเร็ว ทุก 3-5 นาที

ดูแลให้ยาและสารน้ำ(Drug: D)

ข้อบ่งชี้ในการให้สารน้ำ

- เมื่อทารกไม่ตอบสนองต่อการกู่ชีพ
- มีอาการแสดงของภาวะช็อค
- ประวัตติเสียเลือดเฉียบพลัน

การให้สารน้ำจะให้เมื่อมีข้อบ่งชี้เท่านั้น

วิธีการให้สารน้ำ

พิจารณาหยุดกู่ชีพ ถ้ายังไม่มี
HR ภายหลังกู่ชีพนาน 10 นาที

สารน้ำที่แนะนำ = น้ำเกลือ (Normal saline) 0.9%

หรือ PRC gr O Rh-negative

ขนาด = 10 มล./กก.

การบริหารยา = ให้ทางหลอดเลือดดำของสายสะดือ
หรือให้เข้าไขกระดูก

อัตราเร็ว = ภายใน 5 – 10 นาที

ฝึกปฏิบัติตามสถานการณ์ที่กำหนดให้

มหาวิทยาลัย
ราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

- Case 1 :** มารดา GA 32 wks เกิดอุบัติเหตุทางรถยนต์ เสียเลือดจำนวนมาก แพทย์ตรวจพบว่าทารกในครรภ์ HR เต็มซ้ำ แพทย์จึงทำการผ่าตัดคลอดแบบฉุกเฉิน แรกเกิดทารกปกเปียก ซีด ร้องเบา HR 70 bpm
- Case 2 :** มารดา GA 42 wks น้ำคร่ำเป็น thick meconium คลอด C/S แรกเกิด ร้องกราง มีขี้เทาติดตามตัว มือเท้าเขียวคล้ำ HR 100 bpm

มหาวิทยาลัย
ราชภัฏบุรีรัมย์

Buriram Rajabhat University

A BIG
thank
you
